

Advaita Shatakam

——
అద్వైతశతకమ్

——
Document Information

Text title : Advaita Shatakam

File name : advaitashatakam.itx

Category : major_works, vedanta, veda, shataka

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : Naveen Sankar

Proofread by : Naveen Sankar

Latest update : November 18, 2022

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

అద్వైతశతకమ్

ప్రణమ్య పరమానందం స్వాత్మానం పరమేశ్వరమ్ ।
అద్వైతశతకం వక్ష్యే సర్వవేదాంతసంకల్పహమ్ ॥ ౧॥

జ్ఞప్తిరూపో మహాదేవో స్వేచ్ఛయా దేహమావిశన్ ।
జీవాత్మేతి శ్రుతౌ ప్రోక్తో దేహో మాయేతి సంజ్ఞితః ॥ ౨॥

తస్మాద్దృశ్యమయో దేహో దేహి దృగ్రూప ఉచ్యతే ।
ఏవం దృగ్ దృశ్యరూపేణ సంస్థితం భూతమణ్డలమ్ ॥ ౩॥

వినా దేహేన జీవాత్మా కిఞ్చిత్కర్తుం న శక్తిమాన్ ।
వినా జ్ఞోవేన దేహోఽపి జ్ఞాతుం ద్రష్టుం న శక్తిమాన్ ॥ ౪॥

తస్మాత్తాదాత్త్వసమ్బంధం ప్రాప్తో దేహేన చేతనః ।
దేహోహమితి నిశ్చిత్స్య కర్మాణి కురుతే సదా ॥ ౫॥

వపుశ్చతుర్విధం ప్రోక్తం మనుష్యాణాం వివేకినామ్ ।
స్థూలం సూక్ష్మం కారణఞ్చ సామాన్యఞ్చోతి నామభిః ॥ ౬॥

సంసారార్ణవమగ్నానాం జన్తూనామవివేకినామ్ ।
సామాన్యదేహరహితం త్రివిధం వపురూచ్యతే ॥ ౭॥

జాగరే స్థూలదేహస్యాత్సూక్ష్మదేహః ప్రకీర్తితః ।
స్వప్నే సుషుప్తౌ దేహశ్చ కారణాక్యః ప్రకీర్తితః ॥ ౮॥

దృశ్యరూపమిదం సర్వం దేహ ఇత్యాభిధీయతే ।
తత్రవ్యాప్తం పరం జ్యోతిర్దేహోతి పరిగీయతే ॥ ౯॥

అయం సామాన్య దేహస్యాత్మనుష్యాణాం వివేకినామ్ ।
సావస్థా హి తురోయారఖ్యా భువనేషు సుదుర్లభా ॥ ౧౦॥

యదా సామాన్యదేహేఽస్మిన్ స్థితిః పుంసాభిజాయతే ।
తదా యోగీశ్వరో వేదైః పరమాత్మేతి గీయతే ॥ ౧౧॥

యదా స్థూలాదిదేహేషు మనుష్యాణాం స్థితిర్భవేత్ |
 జీవాత్మేతి తదా ప్రోక్తః సజ్కోచగ్రహణాద్బుధైః || ౧౨ ||
 ఆయం జీవో హి సంసారే సదాసారే పరిభ్రమన్ |
 లోకార్లోకాంతరం గత్వా గర్భపాత్రం విశాత్యసౌ || ౧౩ ||
 గత్వా గర్భగృహాద్భూయో మానుషం లోకమావిశన్ |
 పుత్రోఽయం మమ భార్యేఽయమస్మదీయమిదం ధనమ్ || ౧౪ ||
 ఇదం గోత్రమిదం మిత్రమస్మదీయమిదం గృహమ్ |
 ఇయం మాతా మమ పితా జనా ఏతే మమారయః || ౧౫ ||
 ఇతి నిశ్చిత్త్య జీవాత్మా రాగదేషం దినే దినే |
 ఏతాన్ ప్రతి కరోత్యేవ స్వాఙ్జానాదేవ కేవలమ్ || ౧౬ ||
 ఏకరూపస్య దేవస్య సర్వేషామస్తరాత్మనః |
 వ్యోమవద్వ్యాప్తదేహస్య బోధరూపస్య సర్వదా || ౧౭ ||
 కుత్రచిద్భృత్యరూపస్య మాయాదీనాం పరిగ్రహాత్ |
 సర్వస్యాధారరూపస్య మేఘాదీనాం యథా నభః || ౧౮ ||
 సచ్చిదానందరూపస్య బ్రహ్మరుద్రాదికల్పనాత్ |
 విభాగం కురుతే జీవః స్వాఙ్జానాదేవ కేవలమ్ || ౧౯ ||
 వ్యాప్తరూపస్య దేవస్య సజ్కోచం దుఃఖమేవ హి |
 తదేవ జీవః కురుతే స్వాఙ్జానాదేవ కేవలమ్ || ౨౦ ||
 అథ సత్యవిహీనానాం కామినాం కామచారిణామ్ |
 స్వధర్మవిముఖానాం చ సంసర్గం కురుతే సదా || ౨౧ ||
 పునర్వశ్యావశో స్థిత్యా తైస్సార్థం శ్వఖరాగవత్ |
 సర్వధర్మవినిర్ముక్తో దేహో తా ఏవ నేవతే || ౨౨ ||
 ఆలాపే హరిణాక్షీణాం దర్శనస్పర్శనాదిషు |
 హాసభావవిలాసేషు మనః సమ్యజ్ఞో నిమజ్జతి || ౨౩ ||
 విషయగ్రహణాజ్ఞాంతోః ప్రద్వేష ఉపజాయతే |
 మాతరం పితరం పుత్రం వృద్ధఞ్చాన్యజనాన్ ప్రతి || ౨౪ ||
 అలబ్ధవిషయో జన్తుః చింతయా పరితప్యతే |

శోకమోహభయక్లేశక్రోధలోభాధియుక్తయా || ౨౫ ||

లబ్ధే తు పరమప్రీతి సౌభాగ్యశతసంయుతమ్ |

అభిప్రాయశతం ధ్యాత్వా విషయేషు విషజ్యతే || ౨౬ ||

అలబ్ధవిషయే లబ్ధే జన్తుః శ్రేయో న లభ్యతే |

ఏవం విషయగర్భేషు పరిమజ్జతి మానవః || ౨౭ ||

సమాద్య మిత్రం జీవాత్మా తేషాం దుఃఖం దినే దినే |

మమేతి మన్యతే నిత్యం జన్మాన్తరకృతాశ్రుభాత్ || ౨౮ ||

ప్రారబ్ధకర్మణాం భుక్తిం కుర్వన్ దేహి దినే దినే |

పౌరుషేణ ప్రయత్నేన కర్మాణి కురుతే సదా || ౨౯ ||

సంసారే వర్తమానానాం పుంసాం తేనైవ హేతునా |

శ్రుభాశ్రుభాని కర్మాణి ద్వివిధనీతి సన్మతమ్ || ౩౦ ||

శ్రుభాశ్రుభాని కర్మాణి పౌరుషాణి న చేద్యది |

వేదానాం విధివాక్యానాం వ్యర్థత్వం భవతి ధ్రువమ్ || ౩౧ ||

న హింస్యాత్సర్వభూతాని న కుర్యాదహితం సతామ్ |

ఏవమాదీని వాక్యాని వ్యార్థనేవ విచారణే || ౩౨ ||

అన్యథా విధివాక్యాని ప్రవర్తనే తు కం ప్రతి |

జీవం ప్రతి ప్రవృత్తిశ్చేత్సోఽపి కర్మవశానుగః || ౩౩ ||

కర్మానుసారి జీవశ్చ కర్మాణ్యేవానువర్తతే |

తస్మాద్ధి కర్మాణి క్షీణే తస్య మృత్యుర్భవేద్భ్రువమ్ || ౩౪ ||

యే మూఢా ద్వివిధం కర్మ నాక్లికుర్వన్తి మోహతః |

తేషాం హి మరణం మోక్షో లోకాయతికవద్భ్రువమ్ || ౩౫ ||

స్థూలదేహం గృహీత్వైవమనుభూయ శుభాశుభమ్ |

పౌరుషం సూక్ష్మదేహేన భోక్తుమారభతే పునః || ౩౬ ||

స్థూలదేహాత్సూక్ష్మదేహవ్యావృత్తిం మరణం స్మృతమ్ |

జీవానాం మృతికాలేఽస్మిన్ సూక్ష్మదేహః ప్రకీర్తితః || ౩౭ ||

ప్రారబ్ధకర్మాణాం నాశాత్ ఉపభోగేన చేతనః |

స్థూలదేహాత్సూక్ష్మదేహవ్యావృత్తిం కురుతేఽవశః || ౩౮ ||

యథా స్వప్నే స్థూలదేహాత్మాక్షుదేహస్థితిర్భవేత్ |
 మృతికాలే తథా పునాం సూక్ష్మదేహస్థితిర్భవేత్ || ౩౯ ||
 యత్కర్మ కురుతే స్వప్నే సూక్ష్మదేహీన చేతనః |
 స్థూలదేహీన జీవాత్మా తదేవ కురుతే తదా || ౪౦ ||
 స్థూలదేహం విహయైవం గృహీత్వా సూక్ష్మవిగ్రహమ్ |
 స్వర్గం వా నరకం వాఽపి జీవాత్మా పరిగచ్ఛతి || ౪౧ ||
 జీవాత్మా పుణ్యబాహుల్యాత్స్వర్గలోకం యథాక్రమమ్ |
 వికాసయతి భోగార్థం స్వరూపే స్వేన చతేసా || ౪౨ ||
 విశుద్ధం జ్ఞానమేవైకం యథా స్వప్నే త్రిధా భవేత్ |
 గ్రాహకగ్రహణాద్వైశ్చ స్వర్గలోకే తథా భవేత్ || ౪౩ ||
 యద్యత్స్విప్నప్రపఞ్చస్య చోపాదానం స్వయం భవేత్ |
 స్వర్గస్య నరకస్యైవ ఉపాదానం స్వయం భవేత్ || ౪౪ ||
 జీవాత్మా లింగదేహీన స్వర్గం నరకమేవ వా |
 గత్వా మనోమయం పశ్చాదనుభూయ శుభాశుభమ్ || ౪౫ ||
 ప్రవిశ్య కారణం దేహం పరిపూర్ణం మనోమయమ్ |
 మహాత్సుఖమవాప్నోతి పరిత్యజ్య పరిశ్రమమ్ || ౪౬ ||
 విహాయ కారణం దేహం స్వాత్మజ్ఞానమయాద్భుతమ్ |
 శుక్లారేవే సుసంశుద్ధే గర్భపాత్రే ప్రబుద్ధవాన్ || ౪౭ ||
 పునర్గర్భగృహాద్బుద్ధ్యా శుద్ధశుక్లార్తవం తదా |
 ఉపాధిత్యేన సక్లృహ్య దేహమేవ కిలేచ్ఛతి || ౪౮ ||
 గర్భపాత్రే స్థితం కుర్వన్ బహ్వాభద్రావహః పుమాన్ |
 మూర్చ్ఛావస్థాం గృహీత్వాదౌ జన్మాన్తరసుభాశుభాత్ || ౪౯ ||
 ప్రవాహతోఽనాదిమయం దేహమేవ పునః పునః |
 ధ్యాత్వా ధ్యాత్వా కాలవశాత్ దేహ ఏవ ప్రజాయతే || ౫౦ ||
 ఉపాధిత్యేన సక్లృహ్య స్థితశ్శుక్లార్తవం యదా |
 దేహం వినా స్థియస్యాస్య కథం ధ్యానం భవేత్తదా || ౫౧ ||
 బోధమాత్రైకరూపస్య దేవస్యానన్దరూపిణః |

స్వస్వరూపేఽపరిచ్ఛేద్యా మాయా స్యాత్పారమేశ్వరీ || ౫౨||

జ్ఞప్తిరూపస్య దేవస్య జ్ఞప్తిరూపోఽహమేవ హి |
ఇతి జ్ఞానవిహీనస్య బోధో మాయేతి కథ్యతే || ౫౩||

ఏవం విచారణే మాయా దైవీతి పరికల్పితా |
తయా సజ్కోచమాత్తస్య బద్ధోఽనాదిరిహోచ్యతే || ౫౪||

అనాధ్యస్తవతీ మాయా స్థితా మాయావిచారణే |
చరాచరమిదం విశ్వం తత్కార్యత్వాత్తథా భవేత్ || ౫౫||

అత ఏవ హి దేవస్య సచ్చిదానందరూపిణః |
సప్తయోనిష్వహమాభవస్తత్ర తత్ర దృఢం భవేత్ || ౫౬||

లోకేషు వర్తమానానాం పుంసాం తేన చ హేతునా |
దేహం వినాప్యహజ్కారో వర్తతే వాసనావశాత్ || ౫౭||

వృక్షబీజే యథా వృక్షో స్థితశ్శాఖాదిసంయుతః |
తథాహమి స్థితో దేహో హస్తపాదాదిసంయుతః || ౫౮||

తస్మాద్గర్భస్థితిం కుర్వన్ జీవోఽవిద్యాదిసంయుతః |
అహజ్కారవశాదేవ దేహ ఏవ ప్రజాయతే || ౫౯||

దేహి సమూర్ణదేహోఽసౌ జన్మాన్తరశుభాశుభాత్ |
పునర్గర్భగృహాద్గత్వా మూర్చ్ఛమాప సువిస్మితామ్ || ౬౦||

ఏవం దేహాత్రయే కుర్వన్ స్థితిం దేహి పరిభ్రమన్ |
జీవాత్మేతుచ్యతే సద్భిః సర్వవేదాన్తపారగైః || ౬౧||

ఏవం సంసరతః పుంసః స్వేనార్జితశుభాశుభాత్ |
దేశికాలోకనాదేవ వైరాగ్యం జాయతే హృది || ౬౨||

ఏవం వైరాగ్యయుక్తస్య పుంసో హృది నిరన్తరమ్ |
ఆవిర్భూహ శుద్ధాత్మా విచారస్సోయమీదృశః || ౬౩||

ధనేన దుఃఖరోపేణ దుర్లభేనాత్మమృత్యునా |
పుంసాం కా ప్రీతిరేవస్యాత్పాపరూపేణ సర్వదా || ౬౪||

కిం మే గేహేన కిం భోగైః కిం ధనఈర్ష్యనదైరపి |
కిం మిత్రబాన్ధవఈః కార్యం సర్వ కాలవశాదసత్ || ౬౫||

కిం స్త్రియా పాపరూపిణ్యా కిం పుత్రైర్భగ్దహేతుకైః ।
 మృత్యునా గృహ్యమాణస్య తైః కిం కార్యం క్షణే క్షణే ॥ ౬౬ ॥
 అతీతా బహవః పుత్రాః దారా జన్మని జన్మని ।
 ప్రారబ్ధకర్మభోక్తుణాం పుంసాం కిమిహ తైః ఫలమ్ ॥ ౬౭ ॥
 భావేష్వరతియుక్తస్య పుంసస్సత్యార్థభాషిణః ।
 కోఽహం కథమిదఞ్చోత్తి చింతా స్యాత్సుఖిశారదా ॥ ౬౮ ॥
 సా చింతా దేశికం విప్రం వేదశాస్త్రాగమాన్వితమ్ ।
 బ్రహ్మజ్ఞానవతాం పుంసాం వరం ఘటయతి క్షణాత్ ॥ ౬౯ ॥
 శక్తిపాతపవిత్రోఽయం జీవాత్మా గురువిగ్రహమ్ ।
 దృష్ట్వా పరవశో భూత్వా నతిఞ్చుకై పునః పునః ॥ ౭౦ ॥
 నత్వా దేవం మహాత్మానం దేశికం కరుణామయమ్ ।
 స్వస్వరూపం పరిజ్ఞాతుం ప్రాజ్ఞులిస్తమభాషత ॥ ౭౧ ॥
 స్వరూపం పరమానందం జ్ఞాతుభిచ్చామి దేశిక ।
 సంసారాబ్ధితీర్క్షాణాం కర్ణధారోఽసి దేహినామ్ ॥ ౭౨ ॥
 ఇతి పృష్టో విరక్తేన శిష్యేణ పరమార్థవత్ ।
 స్వస్వరూపం పాం ధ్యాయన్ దేశికస్తమభాషత ॥ ౭౩ ॥
 యమాశ్రిత్య ప్రవర్తనే జనాస్సర్వే నిరన్తరమ్ ।
 స్వరూపమితి తం విద్యాత్కరణైశ్చక్షురాదిభిః ॥ ౭౪ ॥
 జాగ్రత్కాలే యమాశ్రిత్య స్థూలదేహః ప్రబర్తతే ।
 సూక్ష్మదేహస్తథా స్వప్నే స్వరూపం తం విదుర్బుధాః ॥ ౭౫ ॥
 సుషూప్తా తు యమాశ్రిత్య భాసతే కారణం వపుః ।
 స్యాజ్ఞానమయమవ్యక్తం స్వరూపమవధారయ ॥ ౭౬ ॥
 యో జాగ్రదాదిభేదేన మిథ్యారూపేణ భాసతే ।
 తేషాం ద్రష్టుస్వరూపేణ స ఏవ పరమేశ్వరః ॥ ౭౭ ॥
 స ఏవ త్వం శివో విష్ణురగ్నిరింద్రచతుర్ముఖః ।
 స ఏవ సూర్యసోమశ్చ సః శాస్తా స వినాయకః ॥ ౭౮ ॥
 వాణీ శ్రీగిరిజా దుర్గా దేవీ చేత్యాదినామభిః ।

విభిద్య ప్రోచ్యతే ప్రాజ్ఞైర్మతిభేదేన నాన్యథా ॥ ౭౯ ॥
 ఏకరూపం సమాశ్రిత్య సజ్కుల్పజ్ఞాచ్చ ఏకల్పకమ్ ।
 యదా కరోత్యసౌ దేహీ మన ఇత్సుచ్యతే తదా ॥ ౮౦ ॥
 సంశయం పరిత్యజ్యం చ రూపం ప్రత్యవధారితః ।
 యస్మిన్ కాలే ప్రత్యగత్యా బుద్ధిరిత్యుచ్యతే తదా ॥ ౮౧ ॥
 యదాఽసౌ స్వపరామర్శాదిదమిత్యమితి స్ఫుటమ్ ।
 రూపం ప్రతి విజానాతి తదాహజ్కారవాన్ భవేత్ ॥ ౮౨ ॥
 యదా హస్తః కర ఇతి బాహోః పర్యాయ ఏవ హి ।
 మనోబుద్ధిరహజ్కారశ్చిత్తం చేతి తథాత్మనః ॥ ౮౩ ॥
 యథావహోర్వర్షిభేదాత్ ఇక్షోః పాకవిశేషతః ।
 నామరూపాత్మకో భేదః స తథా జీవస్య నాన్యథా ॥ ౮౪ ॥
 యథా క్షీరే ఘృతం వ్యాప్త తథ్యా దృశ్యే పరః పుమాన్ ।
 ఉపాధిభేదాత్ఫేదస్సాన్యత్ తస్మాదేకస్య నాన్యథా ॥ ౮౫ ॥
 ఏకరూపో మహాదేవః సర్వభూతేష్వవస్థితః ।
 ఏకరూపో మహాకాశో ఘటాదిషు యథా స్థితః ॥ ౮౬ ॥
 పృథక్ పృథక్ స్థితానాం దేహానామవివాదతః ।
 పాణిపాదాదియుక్తానాం భేదో నాస్తి విచారణే ॥ ౮౭ ॥
 చరాచరమిదం విశ్వం పఞ్చభూతాత్మకం స్మృతమ్ ।
 దేహానాం పఞ్చభూతానాం భేదో నాస్తి తథాస్థితే ॥ ౮౮ ॥
 మృన్మయత్వాద్ధటాదీనాం యథా భేదో న విద్యతే ।
 పఞ్చభూతాత్మకత్వేన దేహానాం తద్దైవ చ ॥ ౮౯ ॥
 ఏవం విచారణే తాత నాస్తి భేదః కదాచన ।
 దేహానాం పఞ్చభూతానాం జడానామాశునాశినామ్ ॥ ౯౦ ॥
 నవప్రదేశమాత్రోఽయం హస్తపాదాదిమానహమ్ ।
 ఇతి నిశ్చయవాన్ లోకే జీవ ఇత్యభిధీయతే ॥ ౯౧ ॥
 సర్వత్ర పరిపూర్ణోఽహమయం దేహో సమేతి చ ।
 ఇతి నిశ్చయవానన్తః పరమాత్మేతి కథ్యతే ॥ ౯౨ ॥

ఏవం స్థితే న భేదస్యాత్పాపరమాత్మనోః ।
తయోరభేద ఏవ స్యాత్పిత్వస్వరూపావిశేషతః ॥ ౧౩॥

దేహసాక్షీ ప్రాణ ఏవ ఇతి చేత్తన్న సజ్గతమ్ ।
సుషుప్తౌ సర్వదేహానాం జడత్వాదేవ నాన్యథా ॥ ౧౪॥

స్వవ్యాపారకృతే ప్రాణో దేహోపరతిదర్శనాత్ ।
దేహస్య కర్తా న ప్రాణ ఇత్యేవమవధారయ ॥ ౧౫॥

యచ్చిన్త్యతే భూపతినా తక్కుర్వన్త్యనుజీవినః ।
తస్మాత్ప్రాణో న కర్తా స్యాదితి లోకేషు దర్శనాత్ ॥ ౧౬॥

దేహత్రయసముద్భూతాం వాసనాం సమ్పరిత్యజన్ ।
పరిగృహ్య పరం దేహం పరిపూర్ణం పరో భవ ॥ ౧౭॥

పరిపూర్ణమయం రూపం పరిగృహ్య శుభశుభమ్ ।
నిత్యనైమిత్తికం కర్మ సదా కుర్వన్న లిత్యతే ॥ ౧౮॥

కృతాని వాఙ్మనః కాయైర్లోకే కర్మాణి జన్తుభిః ।
తోషామన్యతమత్వేన కథం కర్తా భవిష్యతి ॥ ౧౯॥

సర్వత్రావస్థితం శాన్తం స్వస్వరూపాభిధం శివమ్ ।
అనుభూయ వపున్త్యక్త్వా జ్ఞాప్తిమాత్రమయో భవ ॥ ౨౦॥

ఇతి శ్రీగంగాధరాశాస్త్రిణా విరచితం అద్వైతశతకం సమూర్ణమ్ ।

Encoded and proofread by Naveen Sankar

—
Advaita Shatakam

pdf was typeset on March 24, 2024

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

